

Praha 31. srpna 2020

Č. j.: MZDR 35125/2020-2/PRO

MZDRX01BLL15

ROZHODNUTÍ

Ministerstvo zdravotnictví jako příslušný správní orgán ve smyslu § 16 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále také jen „informační zákon“), ve spojení s § 178 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále také jen „správní řád“), a ve spojení s § 80 odst. 1 písm. c) zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, ve znění pozdějších předpisů, rozhodlo podle § 90 odst. 5 správního řádu v návaznosti na § 20 odst. 4 písm. b) informačního zákona **takto:**

Odvolání

██████████ (dále také jen „žadatel“) ze dne 3. srpna 2020 **proti rozhodnutí Krajské hygienické stanice Jihomoravského kraje** ze dne 3. srpna 2020, č. j.: KHSJM 44361/2020/BM/PRAV, sp. zn.: S-KHSJM 42408/2020 (dále také jen „napadené rozhodnutí“), kterým byla v části odmítnuta žádost o informace žadatele podaná podle informačního zákona a týkající se umožnění dálkového přístupu k informaci o aktuálním počtu nakažených nemocí COVID-19 v jednotlivých obcích v evidenci Krajské hygienické stanice Jihomoravského kraje, **se**

zamítá a napadené rozhodnutí se potvrzuje.

Odůvodnění:

Dne 23. července 2020 byla Krajské hygienické stanici Jihomoravského kraje (dále také jen „povinný subjekt“) doručena žádost podle informačního zákona, v níž žadatel požádal o umožnění dálkového přístupu k informaci o aktuálním počtu nakažených nemocí COVID-19 v jednotlivých obcích v evidenci povinného subjektu.

Povinný subjekt v reakci na tuto žádost sdělením ze dne 3. srpna 2020, č. j. KHSJM 44361/2020/BM/PRAV, žadateli poskytl informace o celkovém počtu pozitivních případů na onemocnění COVID-19 v jednotlivých obcích s počtem obyvatel nad 2000 ke dni 23. července 2020 a ke dni 3. srpna 2020 (tj. ke dni podání žádosti a ke dni vyřízení žádosti). Současně povinný subjekt napadeným rozhodnutím žádost ve zbytku dle § 15 odst. 1 a § 8a informačního zákona a čl. 6 odst. 1 písm. a) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU)

č. 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů, dále také jen „GDPR“), odmítl. V odůvodnění rozhodnutí uvedl, že pokud jde o obce s počtem obyvatel do 2000, převáží v tomto případě ochrana soukromí fyzické osoby před právem žadatele na informace. Rozhodnutí o odmítnutí žádosti bylo žadateli doručeno dne 3. srpna 2020.

Proti tomuto rozhodnutí podal žadatel včasné odvolání.

Po přezkoumání napadeného rozhodnutí dospělo ministerstvo k závěru, že námitky uvedené v odvolání nejsou důvodné.

Podle § 8a odst. 1 informačního zákona platí, že informace týkající se osobnosti, projevů osobní povahy, soukromí fyzické osoby a osobní údaje povinný subjekt poskytne jen v souladu s právními předpisy, upravujícími jejich ochranu.

Podle článku 9 odst. 1 GDPR se zakazuje zpracování osobních údajů, které vypovídají o rasovém či etnickém původu, politických názorech, náboženském vyznání či filozofickém přesvědčení nebo členství v odborech, a zpracování genetických údajů, biometrických údajů za účelem jedinečné identifikace fyzické osoby a údajů o zdravotním stavu či o sexuálním životě nebo sexuální orientaci fyzické osoby.

Žadatel namítá, že povinný subjekt nijak nezdůvodnil, proč by zpřístupnění dat představovalo nepřiměřenou zátěž s tím, že jiné krajské hygienické stanice podobné informace zveřejňovaly bez větších problémů. Ministerstvo k této námitce předně uvádí, že mu není známo, že by jiné krajské hygienické stanice zveřejňovaly data za jednotlivé obce a dále, že podle § 4a odst. 3 informačního zákona platí, že pokud způsob poskytnutí informace podle odstavce 2 není možný nebo by pro povinný subjekt představoval nepřiměřenou zátěž, vyhoví povinný subjekt žádosti tím, že poskytne informaci jiným způsobem umožňujícím její účinné využití žadatelem. Povinný subjekt poskytuje informace podle obsahu žádosti, přičemž zákon demonstrativním (neuzavřeným) výčtem jmenuje možné způsoby poskytnutí informací nebo jejich části, pokud jimi povinný subjekt disponuje a nebrání-li tomu některá ze zákonných výluk z práva na informace. Podle § 4a odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím je povinným subjektům umožněno žadatelem zvolený způsob poskytnutí informací neakceptovat, pokud to objektivně (např. z technických důvodů) není možné nebo pokud by to představovalo pro povinný subjekt nepřiměřenou zátěž. Poskytnutí informace v podobě umožnění dálkového přístupu znamená, že povinný subjekt poskytne informace jedním ze způsobů poskytnutí informace podle § 4a odst. 2 písm. a) až e) informačního zákona či jiným žadatelem zvoleným způsobem. Tak může povinný subjekt poskytovat informace elektronicky ve smyslu § 4a odst. 2 písm. a) informačního zákona nebo poskytnutím datového souboru obsahujícího požadovanou informaci dle § 4a odst. 2 písm. c) informačního zákona nebo například sdílením dat prostřednictvím rozhraní informačního systému podle § 4a odst. 2 písm. e) informačního zákona. Základní (formální) podmínkou uplatnění způsobu poskytnutí prostřednictvím rozhraní informačního systému je existence rozhraní informačního systému, přes které je možno sdílet požadovaná data. Z toho je zřejmé, že tento způsob poskytování informací je možný toliko v případě informací zaznamenaných v elektronické podobě. Pokud by povinný subjekt neměl připravené rozhraní informačního systému pro přístup k daným informacím, bude zpravidla možné žádosti o tento způsob poskytnutí nevyhovět a poskytnout informace jiným způsobem ve smyslu

§ 4a odst. 3 informačního zákona, neboť vytvoření rozhraní informačního systému za účelem vyhovění žádosti by zřejmě vždy představovalo nepřiměřenou zátěž.

Ministerstvo má za to, že povinný subjekt poskytl informace způsobem, který umožňuje jejich účinné využití žadatelem, když informace zaslal prostřednictvím datové schránky ve formě seznamu obcí, kde u každé je uveden počet nakažených.

Žadatel dále namítá, že povinný subjekt neodůvodnil svůj závěr, že z anonymizovaných statistických dat na úrovni jednotlivých obcí by bylo možné určit totožnost konkrétních osob. Žadatel namítá, že zveřejnění informace, že v obci Bořitov je např. 15 nakažených osob je totožné se zveřejněním informace, že v obci Bořitov žije 1273 obyvatel.

K těmto námitkám ministerstvo uvádí, že i když se jedná o anonymizovaný údaj, za určitých okolností je možné na základě znalosti počtu nakažených v konkrétní obci nepřímo zjistit, o jakou osobu se jedná. Povinný subjekt určil hranici, kdy tomu tak bude a kdy je tedy již potřebné přistoupit k ochraně soukromí nakažených osob tak, že se jedná o obce do 2000 obyvatel. Způsob vzájemného soužití a fungování vesnice nebo malého města, je velmi odlišný od anonymního způsobu života ve větších městech. Povinný subjekt v napadeném rozhodnutí popsal, proč se rozhodl informace u malých obcí neposkytnout, a to právě z důvodů odlišného fungování těchto obcí. Lidé se zde vzájemně znají, žijí v menší komunitě, znají své zvyky a vzhledem k malému počtu služeb se vzájemně i často potkávají. Pokud by se v takovéto malé obci roznesla informace o tom, že se v ní nachází nakažená osoba, reálně by hrozilo, že se lidé z obavy o své vlastní zdraví začnou aktivně zajímat o to, o jakou osobu se jedná a hromadně pátrat po její identitě. Vzhledem ke změně obvyklého chování nakažené osoby, která musí být v izolaci, a tudíž nechodí na nákupy, musí si obstarávat potraviny donáškou, nevynáší odpadky apod., jsou v malé obci sousedé schopni takto nepřímo konkrétní osobu ztotožnit. Naopak ve větším městě jsou si lidé navzájem více anonymní a v případě zveřejnění počtu nakažených je vzhledem k většímu počtu obyvatel a menší nebo žádné znalosti vzájemných zvyků velmi obtížné nakaženou osobu identifikovat.

Dle nálezu Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 517/99 je třeba (v souladu s rozhodovací praxí Ústavního soudu i Evropského soudu pro lidská práva) reflektovat – a to i při aplikaci komentovaného ustanovení § 8a informačního zákona, že respektování soukromého života v sobě musí zahrnovat do určité míry i právo na vytváření a rozvíjení vztahů s dalšími lidskými bytostmi. Ochrana osobnosti a soukromého života fyzických osob proto nesmí být interpretována restriktivně; v konkrétních věcech bude vždy třeba zohlednit všechny jejich individuální okolnosti a v hraničních případech založit řešení na obecně akceptovaných pravidlech posouzení střetu práva na informace a práva na ochranu soukromého života, popř. osobních údajů v duchu zásady proporcionality (viz Furek, A., Rothanzl, L., Jirovec, T.: Zákon o svobodném přístupu k informacím. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2016).

Poskytnutím informací o počtu nakažených osob v malé obci by mohlo dojít k identifikaci této osoby, přičemž zdravotní stav představuje zvláštní kategorii osobních údajů ve smyslu článku 9 GDPR. Jedná se o takové údaje, které mohou subjekt údajů samy o sobě poškodit ve společnosti, v zaměstnání, ve škole či mohou zapříčinit jeho diskriminaci a na základě kterých by také mohlo dojít k útokům, pomluvám, nebo které by vedly k sociální izolaci a stigmatizaci osoby, jež je subjektem těchto údajů. Pandemie vyvolaná onemocněním COVID-19 a veškeré restriktce směřující k zabránění dalšího šíření této nemoci nemá

v současné době obdoby a vyvolává ve většinové společnosti strach a obavy o zdraví či životy sebe i svých blízkých, což způsobovaly také informace o vysokých počtech zemřelých v některých jiných zemích. Tuto skutečnost ostatně dokazovala situace v Litvli a Uničově, kde došlo k hromadnému odsuzování nakažených osob, které se staly terčem nadávek a útoků ze strany spoluobčanů. Krajské a obecní úřady se zabývají četnými žádostmi o ztotožnění konkrétních nakažených osob, které jsou často agresivní a velmi nevybíravé. Výše uvedené tak názorně ilustruje, z jakého důvodu je osobním údajům této zvláštní kategorie, mezi které patří i (jak již bylo řečeno) zdravotní stav, poskytována zvýšená ochrana, a že skutečně na základě těchto údajů mohou vznikat konflikty.

Ministerstvo dále posoudilo zákonnost napadeného rozhodnutí a shledalo, že povinný subjekt postupoval v souladu s právními předpisy, když žádost rozhodnutím částečně odmítl, důvod odmítnutí opřel o § 8a informačního zákona a v odůvodnění napadeného rozhodnutí v souladu s judikaturou dostatečně provedl test proporcionality, kde své úvahy pro upřednostnění práva na ochranu soukromí blíže rozvedl.

Z výše uvedených důvodů ministerstvo rozhodlo tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí se nelze podle ustanovení § 91 odst. 1 správního řádu dále odvolat.

ředitel odboru právního
podepsáno elektronicky

*Toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 2. září 2020
Doložku právní moci vyznačil *